

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลา

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)/เป้าหมายการพัฒนา

“เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานปลอดภัย ทรัพยากรเกษตรมีความยั่งยืน”

๒. พันธกิจ (Mission)

๒.๑ ส่งเสริมเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ ต้นทุนต่ำ คุณภาพสูง และเกิดความมั่นคงทางอาหาร มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ ส่งเสริม และพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรครบวงจร เพื่อให้สินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรมีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง ผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒.๓ บริหารจัดการและใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ และสร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร

๒.๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาคเกษตรกรรมเชิงบูรณาการ

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลา (Goals)

๓.๑ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร มีความมั่นคงทางรายได้และอาชีพ ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืน

๓.๒ สินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่สำคัญของจังหวัดสงขลา มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน พร้อมใช้อุปโภคบริโภค และตรงความต้องการของตลาด

๓.๓ มีการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างคุ้มค่าสูงสุด และยั่งยืน รวมทั้งการเข้าถึงทรัพยากรการผลิต และแหล่งเงินทุนอย่างยุติธรรม

๓.๔ มีการบริหารจัดการเชิงบูรณาการในภาคเกษตรกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์/ประเด็นการพัฒนา (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์/ประเด็นการพัฒนา ๔ ประเด็น โดยมีรายละเอียดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ แต่ละประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๔.๑ **ประเด็นยุทธศาสตร์/ประเด็นการพัฒนาที่ ๑** พัฒนา และเสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตรและอาหาร ให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑) เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

(๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Yong Smart farmer และ Smart farmer

(๒) สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพ

(๓) เกษตรกรมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรผสมผสาน สามารถสร้างความมั่นคงทางอาหาร

ในครัวเรือนได้

๒) ตัวชี้วัด

(๑) จำนวนเกษตรกรที่เป็น Yong Smart farmer และ Smart farmer

(๒) จำนวนสมาชิกของสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

(๓) ครัวเรือนมีการทำการเกษตรผสมผสานได้เพิ่มขึ้น

๓) กลยุทธ์

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเกษตรกรสู่ Yong Smart farmer และ Smart farmer ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพของสถาบันเกษตรกรในการบริหารจัดการตั้งแต่กระบวนการผลิตถึงการตลาด และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เกษตรกรที่มีอาชีพเชิงเดี่ยว และชุมชนด้วยการทำการเกษตรผสมผสาน เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน และท้องถิ่น ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับ ผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง

๔.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์/ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรครบวงจร สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑) เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

(๑) สินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรมีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน (ทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์)

(๒) เกษตรกรสามารถเข้าถึงและนำงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ได้

(๓) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรประกอบกิจกรรมการเกษตรที่ใช้หลัก Zero Waste และหลัก BCG

๒) ตัวชี้วัด

(๑) จำนวนแปลง/ฟาร์ม/สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรและอาหารปลอดภัย (Food Safety)

(๒) ร้อยละเกษตรกรและผู้รับบริการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

(๓) จำนวนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมการเกษตรที่ใช้หลัก Zero Waste และหลัก BCG

๓) กลยุทธ์

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตั้งแต่กระบวนการผลิต แปรรูป ระบบโลจิสติกส์ และการตลาด เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน และสร้างมูลค่าเพิ่ม

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ให้ครบวงจร โดยเน้นการผลิตที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย และได้มาตรฐาน (เช่น GFM, CoC, GAP, Organic, GMP, HACCP, Halal และมาตรฐานอื่นๆ) เน้นการผลิตที่ตรงกับความต้องการของตลาด ภายใต้ ๕ ประเด็น ได้แก่(๑) การนำอัตลักษณ์พื้นถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตร (๒) การมุ่งเน้นพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยในระดับสากล (๓) การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการเกษตร (๔) เกษตรแปรรูป นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง และ (๕) เกษตรอัจฉริยะ นำเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพและปริมาณผลผลิต

(๓) มีการใช้ระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดวัสดุเหลือใช้ (Zero Waste) และหลัก BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) การนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) การพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน

๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์/ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการเข้าถึงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร รวมทั้งแหล่งเงินทุน เพื่อการผลิตภาคการเกษตร การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ

๑) เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

(๑) การบริหารจัดการดินและน้ำเพื่อการเกษตรของจังหวัดมีประสิทธิภาพ

(๒) พื้นที่ที่ได้รับการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ การปรับปรุง และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการผลิตทางการเกษตร

(๓) ความเสียหายจากภัยธรรมชาติ และการระบาดของโรคในพืชและสัตว์ลดลง

(๔) เกษตรกรได้รับการจัดการที่ดินทำกินและหนี้สินทางการเกษตร

๒) ตัวชี้วัด

(๑) พื้นที่การเกษตรที่รับประโยชน์จากการบริหารจัดการดินและน้ำอย่างน้อยปีละ ๓๐,๐๐๐ ไร่

(๒) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ การปรับปรุง การก่อสร้างและฟื้นฟูด้านทรัพยากรธรรมชาติทางการเกษตร อย่างน้อยปีละ ๑๐,๐๐๐ ไร่

(๓) ประสิทธิภาพของแผนการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางการเกษตร และโรคระบาดในพืชและสัตว์ (ร้อยละ)

(๔) ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับการจัดการปัญหาที่ดินทำกินและหนี้สินทางการเกษตร

๓) กลยุทธ์

(๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสร้าง ปรับปรุง สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการดินและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอและเหมาะสม แบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๒) อนุรักษ์ ปรับปรุง และระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ให้มีความอุดมสมบูรณ์และเหมาะสมในการทำการเกษตร รวมทั้งปรับปรุงฟื้นฟูและสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) เฝ้าระวัง ติดตาม ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น การแก้ไขปัญหาการรुक้าของน้ำเค็มในพื้นที่การเกษตรบริเวณคาบสมุทรสทิงพระ และการป้องกันและแก้ไขโรคระบาดในพืช และสัตว์

(๔) บริหารจัดการที่ดิน (โดยเฉพาะพื้นที่ ส.ป.ก. และ คทช.) และการบริหารจัดการหนี้สินของเกษตรกร

๔.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์/ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาคเกษตรกรรม
เชิงบูรณาการ

๑) เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- (๑) บุคลากรของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ได้รับการพัฒนาศักยภาพ
- (๒) มีแผนการบูรณาการการพัฒนาการเกษตรครบวงจร
- (๓) ฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจได้

๒) ตัวชี้วัด

- (๑) ร้อยละบุคลากรของกระทรวงเกษตรฯ ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ
- (๒) ร้อยละ ๗๕ ของผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาด้านเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลา
- (๓) ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลา

๓) กลยุทธ์

- (๑) พัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
- (๒) จัดทำและขับเคลื่อนแผนการบูรณาการการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา

ครบวงจร

- (๓) ปรับปรุง และพัฒนาระบบข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อใช้ในการตัดสินใจและประชาสัมพันธ์